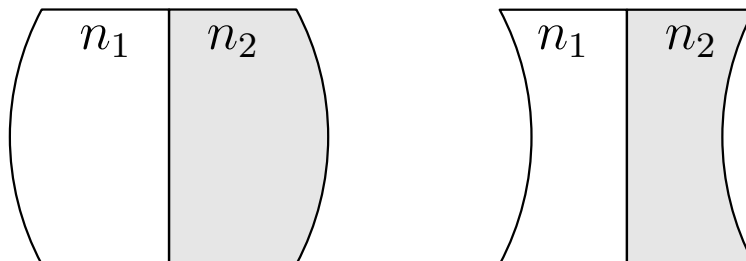

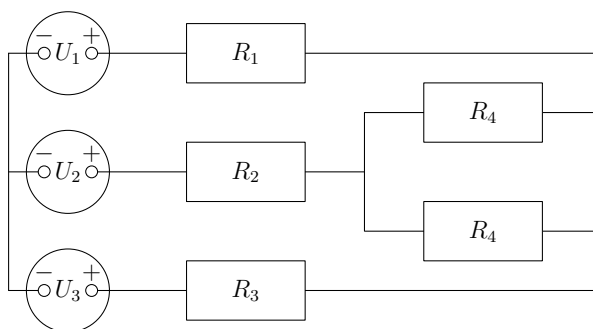
2. KOLOKVIJ IZ MATEMATIČNIH ORODIJ V FIZIKI

Praktična matematika

- Uporu $1\text{ k}\Omega$ zaporedno vežemo kondenzator s kapaciteto $10\text{ }\mu\text{F}$.
  - Vezje priključimo na vir enosmerne napetosti $U = 9\text{ V}$. V kolikšnem času se kondenzator napolni do polovice in kolikšno delo v tem času opravi vir napetosti?
  - Isto vezje zdaj priključimo na vir izmenične napetosti z amplitudo $U_0 = 12\text{ V}$ in frekvenco $\nu = 60\text{ Hz}$. Izračunaj amplitudo toka ter fazni zamik med tokom in napetostjo na upor. Kolikšna povprečna moč se troši na upor?
- Bikonveksno lečo sestavimo iz dveh polovic debeline 1 cm in krivinskim radijem 50 cm na eni strani (leva slika). Polovici sta iz različnih stekel z lomnima količnikoma $n_1 = 1.3$ in $n_2 = 1.6$.
  - Koliko stran od sredinske stične ploskve se zberejo žarki, če svetimo z vzporednimi žarki z leve? Kaj pa, če svetimo z druge strani?
  - Površini naredimo konkavni (desna slika). Pod katerim kotom in na kakšni razdalji od optične osi izstopi žarek na desni strani, če posvetimo v sredino sprednje površine pod kotom 3° ?

- Vezje na sliki napajajo napetostni viri $U_1 = 3\text{ V}$, $U_2 = 4.5\text{ V}$, $U_3 = 9\text{ V}$.
  - Določi tok na uporu R_4 , če so upornosti $R_1 = 3\text{ }\Omega$, $R_2 = 9\text{ }\Omega$, $R_3 = 12\text{ }\Omega$, $R_4 = 1\text{ }\Omega$ (glej sliko).
  - Zamenjaj vse upore z enakimi kondenzatorji s kapacitetami $C = 10^{-6}\text{ F}$. Določi naboj na kondenzatorju, ki je nadomestil upornik R_4 .

- Mikroskop sestavimo iz objektiv z goriščno razdaljo $f_1 = 1\text{ cm}$ in okularja z goriščno razdaljo $f_2 = 3\text{ cm}$, ki sta razmaknjena za $d = 4.33\text{ cm}$.
  - Izračunaj velikost navidezne slike, če 0.5 mm širok predmet postavimo 1.5 cm pod objektiv.
  - Kam moramo postaviti predmet, da lahko sliko projiciramo na zaslon, zelo oddaljen od mikroskopa (slika v neskončnosti)?

Nariši natančno skico.

Za težni pospešek uporabljajte vrednost $g = 9.81\text{ m/s}^2$. Influenčna konstanta znaša $\epsilon_0 = 8.85 \cdot 10^{-12}\text{ As/Vm}$. Indukcijska konstanta znaša $\mu_0 = 4\pi \cdot 10^{-7}\text{ Vs/Am}$.

Prenosne matrike optičnih elementov:

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ \frac{1}{R}(n_1/n_2 - 1) & n_1/n_2 \end{bmatrix} \quad \begin{bmatrix} 1 & d \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

ukrivljen prehod iz n_1 v n_2 sredstvo debeline d